

Gyűjtőköri szabályzat

1. számú melléklet

1.A gyűjtőköri szabályzat alapidokumentumai:

- 16/1998. (IV. 8.) MKM rendelet és a nevelési-oktatási intézmények működéséről szóló 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet módosításáról (Magyar Közl. 30. sz. 2543-44, 2550-51. p.)
- az iskola pedagógiai programja
- 1996. évi LXII. törvény a közoktatásról szóló 1993. évi LXXIX. törvény módosításáról
- 5/1998. (II. 18.) MKM rendelet a tankönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 25/1998. (VI. 9.) MKM rendelet a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokat ellátó intézményekről és a pedagógiai-szakmai szolgáltatásokban való közreműködés feltételeiről szóló 10/1994. (V. 13.) MKM rendelet módosításáról
- MKM tájékoztatója a funkcionális taneszközjegyzékről. Ajánlás a taneszközfejlesztéshez (Művelődési Közl. 1998. I. 23.)
- NAT (Nemzeti alaptanterv) 1995

2.A gyűjtőkört meghatározó tényezők

Az iskolai könyvtár gyűjteményszervezési feladata

Az iskolai könyvtár olyan általános gyűjtőkörű szakkönyvtár, amelynek sajátos feladata az iskolai oktatási és nevelőmunka kiszolgálása. Ennek a feladatnak úgy tud megfelelni, hogy szisztematikusan gyűjti, feltárja, őrzi, rendelkezésre bocsátja dokumentumait, és közvetíteni tudja más könyvtárak szolgáltatásait.

Alkalmas arra, hogy szakirodalmi szolgáltatást nyújtson a képzés során felmerült igények szerint.

Lehetővé teszi a könyvtári dokumentum- és információhasználat tanítását, tanulását.

Az oktató-nevelő munka megalapozása közben nemcsak információs bázisként, hanem az egyéni és kiscsoportos tanulás színtereként is működik.

Az iskolai könyvtári állomány tartalmának összetételével kapcsolatban kiemelendő:

- A gyűjtemény az oktató-nevelő munka információs bázisa.
- A könyvtár a megfelelő szolgáltatáshoz szisztematikus gyűjtőmunkát végez.
- A könyvtár információs bázisként olyan ismerethordozókat is tartalmaz, amelyek lehetővé teszik a könyvtár-, dokumentum- és információhasználat tanulását és tanítását.

Az iskolai könyvtár jellemzői:

Munkáját a vonatkozó jogszabályok mellett alapvetően az iskola képzési szerkezete, pedagógiai programja, helyi tanterve, a NAT és a kerettantervek határozzák meg.

Legfőbb jellemzője: a tervszerű, folyamatos, szisztematikus rendszerű, közvetve és közvetlenül irányított pedagógiai tevékenység és az azt kiszolgáló dokumentumok gyűjtése.

Iskolánk könyvtárának legfontosabb feladata, hogy az állomány segítse az alapfokú oktatást, tegye lehetővé a felkészülést az általános iskolai vizsgák teljesítésére és a középiskolai felvételre.

Az iskola könyvtára nyitvatartási idejében, valamint könyvtári tanórákon áll a használók rendelkezésére.

Reprezentációra álló anyagi eszközök: a törvényben javasolt fejkvótát (2250 Ft/fő - önkormányzattól függően) az iskola vezetése a könyvtár rendelkezésére bocsátja.

2.1. Belső tényezők

Az iskola típusa:

általános iskola: 8, általános műveltséget megalapozó általános iskolai évfolyam, testnevelés és informatika tagozattal

Tanulócsoportok száma:

20 osztály
5 napközis csoport

Nevelési-oktatási célok:

Az iskola nevelési célja a társadalmi életre való felkészítés, nagy hangsúlyt fektetve a tanulók jellemfejlesztésére, arra, hogy az erkölcsi értékrend egyre inkább belső törvényük legyen, hogy kialakuljon érzékeny lelkiismeretük. Neveljünk egészséges és egészségesen élni tudó, kulturáltan viselkedő fiatalokat.

Az iskola pedagógiai célja, hogy a tanulók érett, stabil autonóm személyiségként jussanak el a pályaválasztás küszöbére, birtokában legyenek azoknak a szociális képességeknek, amelyek alkalmassá teszik őket arra, hogy etikusan társas lényé váljanak, s rendelkezzenek a felelős állampolgárrá váláshoz szükséges ismeretekkel, készségekkel és képességekkel. Olyan elemi tudást sajátítsanak el, amely széles körű, mobilizálható, konvertálható. Legyenek készek az új ismeretek befogadására, a munkaerőpiac diktálta változásokra, a reálisan felmért, idejében végrehajtott pályaorientációra. Munkájukban legyenek igényesek, kreatívak, vállalkozó szelleműek, önmaguk menedzselésére, érdekeik érvényesítésére alkalmasak. Legyenek képesek a demokrácia megteremtésére és működtetésére, törődjenek szűkebb és tágabb környezetük védelmével.

Helyi tanterv:

Mivel alapfokú oktató iskola vagyunk, az egyik legfontosabb feladatunk az alapkészségek fejlesztése: írás, olvasás, számolás. Minden évfolyamon 1 vagy 2 szabadon tervezhető órát hetente erre a célra fordítunk. A számítástechnika a modern társadalom működését segíti, annak minden szférájában jelen van. Dinamikus fejlődése előrevetíti, hogy társadalmunkban a számítógépek kezelése a jelen és a jövő emberének mindennapi eszközei közé tartozik. Jogos szülői elvárás, hogy a gyermek a tanult ismereteit a társadalom számára elismert, dedikált formába zárhatja. Mi emelt szintű oktatást indítunk, melynek alapja az APC stúdió programja. Az ismeretek zárása egy olyan vizsgarendszerrel párosul, mely kompatibilis az EU tagországok irányelveivel, és további 26 országban is elismert kimenetet biztosít. A 2001/2002-es tanévtől intézményünk akkreditált program alkalmazásával informatikai emelt szintű oktatást indít a 3-8. évfolyamokon felmenő rendszerben.

A test és a lélek harmónikus fejlesztése: mozgásigény kielégítése, a mozgáskultúra megalapozása, a fizikai állóképesség, edzettség növelése, mozgáskoordináció alakítása. Az emelt óraszámú testnevelésre jelentkezők előzetes képességbeli felmérése igen fontos feladatunk a beiskolázás kezdetén. Kiváló kapcsolataink vannak különböző sportegyesületekkel: KTC, Ganz Air, Fitness Egyesület. Aranyfokozatú tornásziskola – és edzőközpont vagyunk.

Célunk minél több tanuló eljuttatása az alapfokú nyelvvizsgáig a nyolcadik év végére. Ezért lehetőséget adtunk első osztály második félévétől szakkör keretében az angol és német nyelvvel való ismerkedésre, harmadik osztálytól kötelezően beépül a napi oktatásba heti 2 illetve 3 órával.

2.2. Iskolán kívüli tényezők

Társadalmi kulturális környezet:

Városunk kb. 30 ezer lakosú mezőváros. A művelődési és szórakozási lehetőségeket különféle intézmények biztosítják. Ezek közül a legfontosabbak: a Kiskunhalasi Művelődési Központ: filmszínház (mozielőadás naponta kétszer, színházi előadás kb. évente hatszor), Közösségek Háza; ITI (Ifjúsági Tanácsadó Iroda); Thorma János Múzeum; Csipkeház.

Iskolánk tanulóinak több mint 6,5%-a vidéki, közülük legtöbben kollégisták .
Tanulóink többsége fizikai dolgozók gyermeke.

A könyvtári környezet: Városi Könyvtár, amely 120 ezer állományegységgel és 280 féle periodikával rendelkezik általános és középiskolák könyvtárai

A Városi Könyvtárral kiváló a kapcsolat, az iskolai könyvtárból hiányzó dokumentumok jó részét be tudjuk tőle szerezni, illetve szereztetni könyvtárközi kölcsönzés útján. A többi általános iskola könyvtárával is jó a kapcsolat, alkalmanként kölcsönösen segítünk egymásnak.

Számítógépen elérhető információs források, adatbázisok:

Az internet elérhető az iskola informatikai laborjából.

3. A gyűjtemény főbb jellemzői

A különböző dokumentumtípusok, illetve a funkcionálisan elkülönített állományrészek (kézi- és segédkönyvtár, kölcsönözhető állomány, különgyűjtemény, kéziratok, audiovizuális dokumentumok, számítógépes ismerethordozók, periodikák) egységesen alkotják a könyvtár gyűjteményét.

Állományelemzés:

Könyvtárunkban a 80-as évek elején zajlott le egy nagy állományfeltáró munka: újraleltározás, selejtezés, betűrendes, raktári és szakkatalógus kiépítése történt. Azóta a katalógusok építése folyamatos, és néhány kisebb selejtezés volt.

Jelenleg mintegy 12 ezer kötetből áll a könyvtár állománya.

Az állomány gyarapításában tehát kiemelt helyen állnak az informatikai és testnevelés tagozathoz kapcsolódó könyvek.

Az idegen nyelvekhez (angol és német) nagyobb mennyiségű szótárat és egyéb nyelvkönyveket szereztünk be a közelmúltban. Így az érettségizőknek és a nyelvvizsgára készülőknek megfelelő minőségű és mennyiségű könyv áll rendelkezésre.

Színvonalas, fontos lexikonok beszerzése folyamatosan történik: a Britannica Hungarica köteteit megvásároltuk.

Természetesen (igény szerint, figyelembe véve a pénzkeretet) a többi tantárgyhoz is rendszeresen beszerezzük a szükséges könyveket.

Az osztályfőnöki órák megtartásához személyiségfejlesztéssel, kommunikációval, önismerettel, egészséges életmóddal foglalkozó információhordozók beszerzése folyamatosan történik.

Folyamatosan növelni kell a példányszámokat a változó kötelező és ajánlott olvasmányokból is.

Összefoglalva:

Jól felszerelt, a jelenlegi igényeket általában kielégítő, sokétű szakirodalommal rendelkező könyvtárral rendelkezünk. Legfontosabb feladat, hogy a korszerű ismerethordozók beszerzése folyamatosan történjék, és a legfrissebb információk az olvasók rendelkezésére álljanak, különös tekintettel a gyorsan avuló adatokat tartalmazó tudományterületekre (például informatika).

A könyvtár fő gyűjtőköre

A tervszerű, folyamatos, szisztematikus állományfejlesztés során is - a teljesség igénye nélkül:

- általános ismeretek, műveltség megszerzését segítő kötetek vásárlása,
- a kézikönyvtár fejlesztése (kiemelt feladat),
- a pedagógusok oktató - nevelő munkáját segítő dokumentumok beszerzése.

Az állomány minden egyes részének szolgálnia kell a gazdag kultúrájú, kreatív személyiség formálását.

Mellékgyűjtőkör:

a tanulói ifjúság sokirányú érdeklődésének, egyéni művelődési, szórakozási igényeinek kielégítéséhez szükséges információhordozók.

3.1. A gyűjtemény formai és tartalmi felosztása

Dokumentumtípusok:

Könyv (címleltárba kerül csak számmal)

Periodika (nem kerül leltári állományba)

Hangkazetta, hanglemez (hangzó anyag mellékjellel: H/)

(A hagyományos bakelitlemezek gyarapítása megszűnt.)

Videokazetta (mellékjellel: V/)

Számítógéppel olvasható dokumentumok.: CD, CD-ROM, floppy (mellékjellel: Sz/)

3.1.1. Hagyományos dokumentumok:

jelenleg az iskolai könyvtár állományának meghatározó részét képezik.

3.1.1.1. Könyvek

Példányszám: a beszerzésnek ki kell szolgálni a tanári, tanulói igényeket kölcsönzés és helyben olvasás, tanulás területén is.

Az iskolai könyvtár dokumentumainak összetétele:

50 % szakirodalom, ebből kézikönyvtár 20 %.

50 % szépirodalom

3.1.1.1.1. Szépirodalom

Az állomány kb. 30-40 %-a tananyagban szereplő szerzők művei, antológiák a magyar és világirodalomból.

Főgyűjtőkörbe tartoznak:

Kiemelten: a kötelező és az ajánlott irodalom, a magyar és a világirodalom értékálló alkotóinak művei, átfogó lírai, prózai és drámai antológiák.

A tananyag által meghatározott klasszikus és kortárs szerzők teljes életműve, válogatott és gyűjteményes kötetei.

Kötelező irodalomból: 40-50 pld. (1,5 osztálynyi)

Ajánlott irodalomból: 10-20 pld. (0,5 osztálynyi)

Válogatva kerülnek állományba:

A nemzetek irodalmát bemutató klasszikus és modern antológiák; tematikus antológiák; a kiemelkedő, de a tananyagban nem szereplő kortárs magyar és külföldi alkotók művei; regényes életrajzok; történelmi regények; az iskolában tanított nyelvek oktatásához a nyelvtudás szintjének megfelelő olvasmányos irodalom; az értékes szépirodalmi válogatások.

Erős válogatással:

Szórakoztató és bűnügyi irodalom.

A jelenlegi állományt mintegy 2-300 fölösleges könyv terheli 50-es, 60-as, 70-es években megjelent - nem értékálló - szépirodalomból.

3.1.1.1.2. Szak- és ismeretterjesztő irodalom:

az állomány kb. 50%-a.

Minden szakterületnél kiemelten fontos a lexikonok, enciklopédiák, adattárak, összefoglaló munkák beszerzése, azaz a kézikönyvtári állomány fejlesztése.

Segédkönyvekből, kézikönyvekből: 1-3 példány - a könyvtári óra, a tanulás, tanítás biztosítását megoldani.

0. Általános művek:
mányok általában

Kézikönyvek, lexikonok, enciklopédiák, a Tudókönyvtárügy, a könyvtárhasználat szakirodalma, lehetőleg minden olyan tájékoztatói eszköz, amely szerkezetében, tartalmában újat hoz.

1. Filozófia, pszichológia:

Kiemelten: alapművek, összefoglalók, tanulmányok, a személyiségfejlesztés, erkölcsi nevelés dokumentumai.
Az önismeret, az embertan tanításához felhasználható szakirodalom.

200. Vallás:

Lexikonok, alapművek, nagy világvallások összefoglalói, a jelekkel, szimbólumokkal foglalkozó irodalom, mitológiák.

300. Társadalomtudomány:

A műveltségterület alapvető dok., közhasznú információs rendszerek.

Kiemelten: szaklexikonok, összefoglalók, belpolitikai munkák
Szociológiai kézikönyvek, Kiemelten: pedagógiai irodalom - szakmai összefoglaló művek, tanulmányok, korszerű oktatási programokkal kapcsolatos kiadványok, módszertani útmutatók, tantárgyi bibliográfiák, tankönyvek (szaktanáronként 1-1, + legalább 1-2 könyvtárban maradó példány + igény szerint a tanulónak), egyéb tanítási segédletek.
Néprajz, ünnepek, szokások, illemszabályok alapirodalma.
Pályaválasztási útmutatók, felvételi tájékoztatók: évente 1-1 példány.

500. Természettudomány:
Szakkönyvek + AV ismerethordozók, számítógépes dokumentumok

Kiemelten: a matematika, a fizika, a biológia, kémia, a környezetvédelem szakkönyvei, szakterületenként: alapművek, lexikonok, enciklopédiák, adattárak, összefoglaló tudományos művek, atlaszok, jó színvonalú ismeretterjesztő művek.

Felvételehez: feladatgyűjtemények, tesztek.

519: Válogatva: számítógép-tudomány dokumentumai

600. Alkalmazott tudományok:

Szaklexikonok, szabványok, adatgyűjtemények, általános művek.

Kiemelten:

621: technika,

630: mezőgazdaság,

681: számítástechnika, informatika tanítását szolgáló alapművek (szoftverek is), jó színvonalú ismeretterjesztő művek.

700. Művészetek. sport:

A témakört felölelő írott és AV ismerethordozók.

Válogatva: az egészséges életmód, életvitel (drog, alkohol, dohányzás, AIDS elleni felvilágosító dok.), erősen válogatva: a háztartás szakirodalma.

Alapművek, lexikonok, albumok.

Művészeti lexikonok, stílustörténeti kalauzok, ismeretterjesztő művek.

Zenével, festéssel, szobrászattal, építészettel, filmmel, iparművészettel foglalkozó dokumentumok (válogatással).

Különböző sportágak szabálykönyvei.

800. Irodalom. nyelv:

Az anyanyelvi kultúra megalapozásához nélkülözhetetlen források.

Szaklexikonok, szakszótárak, bibliográfiák, szakenciklopédiák. A magyar és a világirodalom tudományos és ismeretterjesztő színvonalon megírt tanulmányai, műelemzések.

A nyelvtudomány, a magyar nyelvvel kapcsolatos szakszótárak, szintézisek, szabályzatok, tanulmányok, szöveggyűjtemények.

Idegen nyelv:

Az idegen nyelvek tanításához szükséges irodalom. A tanított idegen nyelvi szótárak, feladatok, tesztek, rendszerező nyelvtan könyvek, alapdokumentumok.

Kiemelten: a tanított idegen nyelvekhez szótárak (1-2 nagyszótár, 50-60 kézisótár)

Válogatva (figyelembe véve az iskolai tananyagot, a felvételi tudásanyag mennyiségét és minőségét): az iskolában használt nyelvkönyvek, munkafüzetek, feladatok, tanári kézikönyvek, hangzó anyagok, a tanított nyelvek tanítását segítő egyéb kiadványok: könyv, folyóirat, (CD, floppy, videokazetta is.)

900. Földrajz. történelem:

történelem és segédtudományai, alapvető művei

Monográfiák, kronológiák, atlaszok, tudományos és ismeretterjesztő szinten írt tanulmányok, elemzések, szakbibliográfiák, térképek, útikönyvek.

Honismeret, helytörténet alapművei.

3.1.1.2. Periodikák:

A tantárgyokhoz, a nevelő- oktató tevékenységhez kapcsolódó legfontosabb periodikák a felhasználói helyen, azaz a nevelői szobában kapnak helyet. Az ajánlások szerint ez évente legalább 40 folyóiratféleség beszerzését jelenti. A többletpéldányszámokkal biztosítani kell, hogy bizonyos folyóiratok egyidejűleg több helyen is használhatóak (szaktantermi használat), illetve rövid időtartamra kölcsönözhetőek legyenek.

Az újságok, folyóiratok előfizetése az olvasói igényektől és a rendelkezésre álló keretszegtől is függ. A legtöbb periodikát hosszú évek óta rendeljük, évente általában 5-6 folyóiratnál van változás.

Az iskola 39 féle újságra, folyóiraatra, közlönyre fizetett elő a 2000-es naptári évben. Ebből 2 közlöny, 9 hetilap, 18 havilap, 10 kéthavi v. negyedéves folyóirat.

Közlönyök: Magyar, Oktatási

Pedagógiai: Köznevelés, Magyar Pedagógia, Új Katedra, Iskolaszolga, Mentor

Pályázati: Pályázatfigyelő

Informatikai: Chip Magazin, PC World, Számítástechnika

Természettudományi: Élet és Tudomány, Természet Világa, Környezetvédelem, Természetbúvár

Magyar nyelvi: Édes Anyanyelvünk

Angol: Kid, Teen, Resource, Sure, Képes Nyelvmester

Német: Jö, Topic, Képes Nyelvmester

Történelmi, társ. ism.: História, Rubicon, Valóság

Szépirodalmi: Forrás, Tiszatáj, Kortárs

Sport: Testnevelés, Iskolai Sport és Testnevelés

Szaktárgyak tanításához: A Biológia Tan., A Fizika Tan., A Földrajz Tan., A Kémia Tan., A Matematika Tan., Fogalmazástan., Magyartan.

Évkönyvek:

Az iskola évenként adja ki saját évkönyvét, mindegyikből kerül néhány példány a könyvtári állományba (címleltárba). Más iskolák ajándék évkönyvei is állományba kerülnek.

3.1.1.3. Kéziratok:

- az iskola dokumentumai
- pályamunkák
- szakdolgozatok

3.1.2. Nem hagyományos ismerethordozók

3.1.2.1. Audiovizuális:

- magnókazetta (gyűjtése folyamatos)
- hanglemez (a hagyományos bakelitlemez beszerzése megszűnt)
- videokazetta (1998-tól könyvtári beszerzés, korábban a stúdió állományában volt)

3.1.2.2. Számítógéppel olvasható ismerethordozók:

- CD-lemez
- CD-ROM
- floppy

Olvashatóak az intézmény számítástechnika laborjában.

A számítógéppel olvasható ismerethordozók száma jelenleg még alacsony, de az igény ug-rásszerűen növekszik, ezért ennek a dokumentumtípusnak a beszerzése várhatóan sokkal nagyobb súlyt kap a jövőben.

4. Tankönyvtár

Tartós tankönyv beszerzése: a tankönyvtámogatásra fordítható összeg 25 %-a évente.

A tartós tankönyvek szerzeményezését, nyilvántartását, kölcsönzését, selejtezését külön szabályzat tartalmazza. (7. számú melléklet)